

Nord-Trøndelag inn i framtida

Det er i framtida vi skal leve våre liv. Fylkestingets viktigste oppgave er å lede Nord-Trøndelag inn i nye tider. Det forplikter oss til å utvikle et framtidrettet samfunn, som ivaretar respekten for enkeltmennesket og hvor vi finner løsninger på de store oppgavene i felleskap. Vi vil løfte fram Trøndelags plass i verden, og se muligheter også utenfor Nord-Trøndelag og Norges grenser.

Kravene til kunnskap vil øke for de fleste yrker og næringer i framtida. Oppvekst og utdanning er derfor det vi løfter høyest i neste fylketingsperiode. Våre nordtrønderske ungdommer skal oppleve skolen som et trygt sted å vokse, mestre og lære, og ta aktivt del i å skape framtidens bedrifter og produkter i Nord-Trøndelag.

Nord-Trøndelag skal framstå som attraktivt og framtidrettet. Derfor er det viktig å gi ungdommene våre innflytelse på alle områder. Folk skal bo her og trives, arbeidskrafta sikres og ideer og nyskaping dyrkes fram. Gode lokalsamfunn, trygghet, kultur og opplevelse er viktig for at bedrifter skal etableres og for at familier slår rot.

Vi vil verne om retten til å være annerledes i et samfunn tuftet på toleranse og respekt for hverandre, ansvar for hverandre og kommende generasjoner.

Vi vil legge vekt på at våre naturressurser forvaltes og foredles på en fornuftig og bærekraftig måte. Ren luft, rent hav og en naturlig balanse er grunnleggende verdier. Vi vil føre en aktiv miljø- og klimapolitikk i alle sammenhenger.

Vi vil gjennom vår samferdselspolitikk prioritere trygg og god persontrafikk og effektiv framkommelighet for vårt næringsliv.

I Nord-Trøndelag som i resten av landet, lever vi lenger enn noen gang. Den største oppgaven for Fylkestinget i årene som kommer vil være å sikre nok arbeidskraft til å ta seg av våre eldre, og til våre bedrifter.

Arbeiderpartiet, Høyre og Kristelig Folkeparti vil gjennom samarbeid i fylkestinget bidra til å skape et framtidretta Nord-Trøndelag. Ungdom, kunnskap, nyskaping og miljø vil være gjennomgående for vår politikk.

Ungdom i Nord-Trøndelag

1. Vi vil gi ungdom medbestemmelse og innflytelse i Nord-Trøndelag.
2. Vi vil evaluere ungdomssatsingen i Nord-Trøndelag og ta den ett steg videre.
3. Vi vil videreføre ungdomskonferansen som arena hvor ungdom og politikere møtes og i fellesskap utformer politikk.
4. Vi vil motivere ungdom til å ta del i politisk aktivitet, blant annet gjennom elevråd og ungdomsråd.
5. Vi vil at barn og ungdom i Nord-Trøndelag skal gis gode vilkår for å tilegne seg kunnskap, og utvikle ferdigheter innenfor et stort spekter av aktiviteter og interesser.
6. Vi vil styrke satsingen på Ungt Entreprenørskap.
7. Vi vil inkludere rekruttering til arbeidslivet både i næringsliv og offentlig sektor, som en tydelig del av ungdomssatsinga.

Verdiskaping i Nord-Trøndelag

Næringsliv og regional utvikling

1. Vi vil føre en aktiv og framtidsrettet næringspolitikk som fremmer vekst og nyskaping både innenfor eksisterende næringsliv og nye bedrifter.
2. Vi vil styrke nordtrøndersk næringslivs kontakt med Forsknings- og utviklingsmiljøene i Trøndelag og spesielt med Trondheims internasjonale FoU-fyrtårn.
Gjennom en felles FoU-strategi i Trøndelag, vil vi stimulere til økt bruk av forskning som utviklingsverktøy i bedriftene.
3. Vi vil stimulere til økt nordtrøndersk andel av tildeling fra Regionalt Forskningsfond Midt-Norge og gjøre VRI Trøndelag mer kjent og tilgjengelig.
4. Vi vil prioritere tiltak som støtter opp om satsingene som de tre Arena prosjektene representerer: Wind Cluster Mid-Norway, Smart Water Communities, Smart Grid Services.
5. Vi vil bidra til å styrke eksisterende innovasjonsmiljøer og prøve å utfylle disse blant annet gjennom etablering av et fond for tidligfase-investeringer.
6. Vi vil være en tydelig oppdragsgiver for Innovasjon Norge, og vi vil dra nytte av deres bedriftsrettede kompetanse.
7. Vi vil fortsette arbeidet med å forenkle virkemiddelapparatet for brukeren.
8. Vi vil arbeide for økt internasjonalisering i nordtrøndersk næringsliv.
9. Vi vil fortsatt satse på stedsutviklingsprosjekt sammen med kommunene, og bidra til at regionsentrene i fylket blir motorer i den regionale utviklingen.

Industri

1. Vi vil arbeide aktivt for utvikling av nordtrøndersk industri gjennom kobling til regionale virkemidler og kompetansemiljøer.
2. Vi vil bistå industribedrifter i omstillings situasjoner.
3. Vi vil arbeide for å sikre industrien arbeidskraft.
4. Vi vil styrke Trøndelags profil som region for grønn industri.
5. Vi vil være en pådriver overfor kommunene for å legge til rette for egnede arealer og logistikk løsninger for industrien.
6. Vi vil legge til rette for arbeidsplasser innen malm-/mineralindustrien.
7. Vi vil arbeide aktivt for å sikre nordtrøndersk verdiskaping basert på olje- og gassforekomstene i Norskehavet.

Landbruk

1. Vi vil bidra til å opprettholde og utvikle nordtrøndersk jord- og skogbruk gjennom oppfølging og realisering av regionalmelding for Trøndersk landbruk.
2. Vi vil, i samarbeid med andre, videreutvikle Mære landbruksskole som kompetansesenter for landbruksbaserte næringer.
3. Vi vil arbeide for å sikre utdanningstilbud for landbruket på høyskolenivå.
4. Vi vil arbeide for å styrke lønnsomheten i de store produksjonene i landbruket.
5. Vi vil arbeide for økt videreføring og økt småskala produksjon av landbruksvarer i fylket.
6. Vi vil legge til rette for nye næringer i landbruket.
7. Vi vil rullere Kystskogmeldinga i løpet av perioden.
8. Vi vil stimulere til økt avvirkning fra skogen, økt skogsveibygging og økt satsing på fornyelse og skjøtsel.
9. Vi vil ha fokus på reindriftsnæringens driftsvilkår.
10. Vi vil søke samarbeid med landbrukets organisasjoner ved innspill til de årlige jordbruksoppgjørene.

Fiskeri og havbruk

1. Vi vil følge opp Marin Strategiplan for Trøndelag.
2. Vi vil arbeide for gode opplærings- og kompetansetilbud innefor marin sektor, både i egen regi og sammen med andre.
3. Vi vil bidra til en fortsatt bærekraftig utvikling av marin sektor.
4. Vi vil prioritere arealplanlegging, kystsonplanlegging og kartlegging av havbunnen.
5. Vi vil fortsatt arbeide aktivt for at Nord-Trøndelag skal være ledende innen havbruk, og at fylket skal sikres sin andel når nye konsesjoner tildeles.
6. Vi vil legge til rette for solide verdikjeder innen lakseoppdrett og bidra til en utvikling med bedre utnyttelse av biomassen.
7. Vi vil bidra til å sikre den kystnære fiskeriflåten, og arbeide for tilgang til nye fiskekvoter.
8. Vi vil arbeide for en fortsatt desentralisert mottaksstruktur, for å sikre råstofftilgang til foredlingsindustrien.
9. Vi vil arbeide for å ta vare på villaksstammene i fylket i samarbeid med blant andre Kunnskapsenteret for laks og vannmiljø.

Kulturbasert næringsutvikling og reiseliv

1. Vi vil ha en økt satsing på kulturbasert næringsliv i fylket, og vi vil føre en aktiv politikk på dette området med bakgrunn i Kultur næringsstrategi for Trøndelag.
2. Vi vil videreutvikle kulturelle Nord-Trøndelag som reisemål og utvikle fylkets rike kulturminner og offentlige kulturinstitusjoner som attraksjoner.
3. Vi vil gjennomføre reiselivsstrategien for Trøndelag. Vi vil satse på fyrtårnene:
  - Historiske Trøndelag med vikingtid og Olavsarven
  - Kyst og kystkultur.
  - Natur- utmarksbasert reiseliv
4. Vi vil arbeide for at Frostating med den historiske betydning stedet har, utnyttes i reiselivssammenheng.
5. Vi vil legge til rette for økning i natur- og villmarksbasert reiseliv i regionen.
6. Vi vil bistå reiselivsaktører i utvikling av nye og mer helhetlige reiselivsopplevelser, og til å ta i bruk nye teknologiske løsninger.
7. Vi vil gjennom Regional Utviklingsprogram sette av midler til sørsamisk næringsutvikling.
8. Vi vil støtte opp om regionale satsinger på kulturnæringsfeltet, som Rock City Namsos og Tinved-miljøet er gode eksempler på.

Nord-Trøndelag Elektrisitetsverk

1. Nord-Trøndelag Elektrisitetsverk skal utvikles videre, som landsdelens viktigste energiaktør.
2. NTE skal også kunne drive foretningsutvikling på områder som nordtrøndersamfunnet har spesielle forutsetninger for å lykkes eller hvor vi er avhengig av at NTE tar et ansvar.

Miljø og klima i Nord-Trøndelag

1. Vi vil realisere målene i Klima- og energiplan for Nord-Trøndelag februar 2010 om reduksjon av klimagassutslipp i egen virksomhet med 50% innen 2020.
2. Vi vil generelt ha strenge miljøkrav til fylkeskommunens egen virksomhet, ved blant annet innkjøpsavtaler, leieavtaler og ved inngåelse av kontrakter om kjøp av transporttjenester.
3. Vi vil stimulere til utvikling av klimavennlig teknologi og fornybar energi for prosjekter som gjennomføres innenfor Regionalt Utviklingsprogram.
4. Vi vil, sammen med kommunene og næringslivet, arbeide for å realisere klimaplanens mål om reduksjon av klimagassutslipp i Nord-Trøndelag med 30% innen 2020.
5. Vi vil bruke Plan- og bygningsloven som verktøy i klimapolitikken.
6. Vi vil støtte utbygging av fornybar energi i fylket.
7. Vi vil arbeide for økt skogskjøtsel som gir klimagevinst og planting av klimaskog.
8. Vi vil bidra til en videreføring av Plant.tre.no kampanjen.
9. Vi vil prioritere utbedring av veistrekninger som utgjør flaskehalser.

Energi

1. Vi vil påvirke statlig myndigheter for et mer rettferdig prisregime på strøm
2. Vi vil ha en sterk satsing på energiøkonomiserende tiltak.
3. Vi vil legge til rette for økt utbygging av mini- og småkraftverk.
4. Vi vil støtte økt satsing på kortreist bioenergi.
5. Vi vil videreføre dialogen med Industrikraft Midt-Norge for å realisere varmekraftverk på Skogn.
6. Vi vil arbeide for at Lauvøya, Vikna blir utredet som ilandføringssted ved gassutvinning i Norskehavet.

Utdanning og kompetanse i Nord-Trøndelag

1. De videregående skolene i Nord-Trøndelag skal utvikles til å bli blant de beste i landet.
2. Vi vil samarbeide med kommunene og det øvrige partnerskapet fra Oppvekstkommisjonen, om Oppvekstprogrammet for Nord-Trøndelag.
3. Vi vil ha sterkt fokus på tiltak for å få flere gjennom og tiltak for de som faller ut av opplæringsløpet, blant annet mulighet for mer praktisk rettet opplæring i bedrift.
4. Vi vil ha en skolestruktur som gir et desentralisert og robust utdanningstilbud.
5. Vi vil videreføre det systematiske arbeidet med kvalitetsutvikling i skole og bedrift og vurdere innføring av undervisningsevaluering. Elevene skal involveres i forbedringsarbeidet.
6. Vi vil styrke skole-heim samarbeidet i videregående opplæring.
7. Vi vil fortsatt arbeide mot mobbing i skolen med spesielt fokus på utfordringer knyttet til nettbruk og mobiltelefon. Vi vil ha fokus på tiltak som hindrer mobbing både i skolen og i samfunnet for øvrig.
8. Vi vil arbeide aktivt for at flere elever skal velge studiespesialisering med fordypning i realfag og språk.
9. Vi vil utfordre næringslivet til felles innsats for å utvikle realfagene i videregående opplæring til attraktive fag for ungdom i Nord-Trøndelag.
10. Skoler innenfor dagens privatskolelov er en ressurs og et supplement til fylkeskommunens videregående skoler. Vi vil videreføre et godt samarbeid med disse.
11. Vi vil videreutvikle Karrieresenteret og rådgivningstjenesten, og arbeide for bedre rådgivning og karriereveiledning både i grunnskolen, videregående skole og for voksne.
12. Vi vil arbeide for flere lærlingplasser, og sørge for flere læreplasser i fylkeskommunens egne virksomheter.
13. Vi vil sikre fortsatt drift av landslinjene i skiidrett og sportsfiske, og arbeide for å etablere en landslinje i friidrett.
14. Vi vil ha sterkere fokus på forebyggende helsetiltak for elevene, spesielt på området psykisk helse og rusforebyggende tiltak.
15. Vi vil fokusere på entreprenørskap i skolen og økt bruk av Ungt Entreprenørskap sine programmer i hele utdanningsløpet.
16. Vi vil arbeide for utvikling av fagskolene og søke å få bedre økonomisk grunnlag for driften.

17. Vi vil videreføre satsingen på ledelse og kompetanseheving for de ansatte ved de videregående skolene i fylket.
18. Vi vil generelt arbeide for å øke kompetansenivået i Nord-Trøndelag i samarbeid med høyere utdanningsinstitusjoner, spesielt HINT

Samferdsel og infrastruktur i Nord-Trøndelag

1. Vi vil i nært samarbeid med Møre og Romsdal og Sør-Trøndelag fylkeskommuner arbeide for en felles regional transportplan (RTP) som bla koordinerer fylkeskryssende transportløsninger og bidrar til å se alle transportformene i en helhet for en fremtidsrettet utvikling av fylket og regionen. RTP skal også være fylkets og regionens innspill til neste rullering av Nasjonal Transportplan (NTP)
2. Vi vil gjennom våre innspill til Nasjonal Transportplan sørge for å dokumentere behovet for utbygging og utbedringstiltak på E6 og E14, samt utbygging og elektrifisering av jernbanestrekningen Trondheim – Steinkjer og Meråkerbanen.
3. Vi vil i gjennom revisjon av fylkesveiplan i perioden legge grunnlag for en riktig prioritering av nye utbyggingstiltak.
4. Vi vil vektlegge næringslivets transportbehov i plansammenheng.
5. Vi vil gjennomføre de vedtatte prosjektene i gjeldende fylkesveiplan.
6. Vi vil gjennomføre av asfaltprogrammet, slik at alle fylkesveier har fast dekke i 2020.
7. Vi vil arbeide for at lokalisering av et fremtidig logistikknutepunkt for Trøndelag ivaretar kravet om en integrert løsning for både bane, vei og sjø.
8. Vi vil gjennomføre en forsøksordning med alkolås i skolebusser.
9. Vi vil fortsatt utvikle kollektivtilbudet i fylket gjennom behovsstyrt transport og tilbringertjeneste til rutegående transport på land og sjø.
10. Vi vil arbeide aktivt for utvikling av alle de tre flyplassene i fylket, og spesielt utvikling av kortbaneplassene og trafikktilbudet her.
11. Vi vil sikre fremtidig fergetilbud minst på dagens nivå, og jobbe aktivt for å bedre de statlige rammebevilgningene til fergedrift.
12. Vi vil aktivt påvirke arbeidet med utbedring av havner og farleder.
13. Vi vil arbeide for forbedring av trafikksikkerheten på veiene med utgangspunkt i nullvisjonen.
14. Vi vil bidra til å fullføre utbygging av moderne infrastruktur som bredbånd og mobiltelefoni over hele fylket.

Helse i Nord-Trøndelag

Folkehelse

1. Vi vil med bakgrunn i ny lovgivning videreutvikle og øke ambisjonsnivået i folkehelsearbeidet i Nord-Trøndelag, og utfordre staten på eventuell pilotstatus på området.
2. Vi vil vurdere å styrke egen organisasjon med samfunnsmedisinsk kompetanse.
3. Vi vil følge opp den vedtatte folkehelsestrategien.
4. Vi vil i folkehelsearbeidet vektlegge rusforebygging, utdanning, kultur, systematisk planlegging og ha sterkt fokus på samarbeid med kommunene og frivillige organisasjoner. Holdningsskapende tiltak vil være viktig i rusforebyggende arbeid.
5. Vi vil følge opp null-visjonen mot selvmord.
6. Vi vil bidra til videreutvikling av HUNT forskningscenter som en kunnskapsbase for arbeidet med folkehelse.
7. Vi vil bidra til planlegging og gjennomføring av HUNT 4.

Tannhelse

1. Vi vil sikre at aktivitet og kvalitet opprettholdes i tannhelsetjenesten.
2. Vi vil arbeide for en tilfredsstillende tannpleie til syke, pleietrengende og rusmisbrukere.
3. Vi vil satse på forebyggende tannpleie.
4. Vi vil arbeide for at tannhelsetjenesten blir en del av det alminnelige helsetilbudet.
5. Vi vil gi gratis tannbehandling opp til 20 år.

Kultur og idrett i Nord-Trøndelag

1. Vi vil bidra til et bredt kulturtilbud til den nordtrønderske befolkningen.
2. Vi vil være en aktiv medspiller for organisasjoner innen kultur- og idrettsområdet, aktører og arrangører innen idrett, kunst og andre kulturformer.
3. Vi vil sørge for at mest mulig av de fylkeskommunale kulturmidlene skal gå til aktivitet.
4. Vi vil ha samarbeid med idrettsbevegelsen, spesielt om anleggsstrategi og tildeling og bruk av prosjektmidler/spillemidler.
5. Vi vil følge opp fylkeskommunens eierskap i og utvikling av de fylkeskommunale kulturinstitusjonene.
6. Vi vil følge opp den profesjonelle kunsten gjennom ordninger som gjør det attraktivt for utøvende kunstnere å bo og arbeide i Nord-Trøndelag.
7. Vi vil styrke kulturminnevernet.
8. Vi vil bidra til fortsatt å sikre den sørsamiske kulturen, blant annet i samarbeid med Sametinget.

Et inkluderende Nord-Trøndelag

1. Vi vil at Nord-Trøndelag skal være et inkluderende samfunn med plass for alle i samfunnsliv og arbeidsliv, uavhengig av funksjonsevne, kjønn, alder, seksuell legning, etnisitet, religion eller politisk oppfatning.
2. Vi vil invitere folk med i prosesser før beslutninger tas. Vi vil ha åpenhet i behandlingen av viktige saker. Og vi vil ha et nært samarbeid med organisasjonene i arbeidslivet, kommunene, frivillige lag og organisasjoner og andre samfunnsaktører.
3. Fylkeskommunens ansatte er en viktig ressurs. Vi vil ha et godt samarbeid med de ansattes organisasjoner. Vi vil legge til rette for en livsfaseorientert arbeidsgiverpolitikk og ha fokus på å unngå ufrivillig deltid.

Eksternt samarbeid og påvirkningsarbeid

Internasjonalt arbeid:

1. Vi vil gjennomføre Internasjonal strategi for Trøndelag
2. Vi vil etablere et forpliktende samarbeid med Murmansk regionen og ta oppmannsrollen i et trøndersk samarbeid med Barentsregionen.
3. Vi vil videreføre den offensive satsingen på internasjonalt arbeid i videregående opplæring og legge til rette for deltakelse i EUs programmer
4. Vi vil delta aktivt i Interreg-samarbeid.

Påvirkningsarbeid overfor regjering og storting:

1. Vi vil arbeide for at barne- og ungdomsorganisasjoner får bedre økonomiske betingelser.
2. Vi vil arbeide aktivt for å sikre nordtrøndersk verdiskaping basert på olje- og gassforekomstene i Norskehavet.
3. Vi vil arbeide for en bedre balanse mellom bruk og vern av naturressurser.
4. Vi vil utfordre statlig samferdselsmyndighet på ekstraordinær innsats for øysamfunn.
5. Vi vil kreve økte overføringer på samferdsel for å dekke etterslepet på finansiering av fylkesveiene.
6. Vi vil påvirke nasjonal landbrukspolitik i tråd med strategiene i Landbruksmelding for Trøndelag.
7. Vi vil arbeide for et best mulig behandlingstilbud innenfor spesialisthelsetjenesten for den nordtrønderske befolkning.
8. Vi vil arbeide for å opprettholde de to sykehusene i fylket.
9. Vi vil arbeide for en praktisering av Stortingets rovdyrpolitikk som har sterkere legitimitet og bedrer tilliten mellom forvaltning og lokalbefolkning/næringsaktører.

Samarbeid over fylkesgrensa:

1. Vi vil føre en tydelig utviklingspolitikk for Trøndelag og videreføre det tette samarbeid med Sør-Trøndelag og Trondheim.
2. Vi vil prioritere landsdelssamarbeid både nordover med Nordland, og sørover med Sør-Trøndelag og Møre og Romsdal.
3. Vi ønsker å fortsette arbeidet i LU (Landsdelsutvalget for Nord-Trøndelag og Nord Norge.)

Samarbeid med kommunene:

1. Vi vil samarbeide tett med kommunene i reguleringsaker som er viktige for infrastruktur og samferdsel.
2. Vi vil samarbeide med regionråd og enkeltkommuner om regionale utviklingstiltak.
3. Vi vil ha et tett samarbeid med kommunene omkring Oppvekstprogrammet i Nord-Trøndelag.
4. Vi vil ha et tett samarbeid med vertskommunene til våre videregående skoler og våre fylkeskommunale institusjoner. Vi ønsker også et tett samarbeid med vertskommunene til våre viktige samfunnsinstitusjoner, som sykehusene og HINT sine fem campus.